

Mesi Juo Napano Pol Bivitauiaio Ban Namoneano Lu Nalo Na **TESALONAIKA** **Verialiano Moti**

Tukunu bulati na niosi nei

Tomu nalo na yimo lu na Tesalonaika ajua jaleleiano bior amijog iliano telabo, aber Yesu binimei bereio ruei, a maka ajikia ka iliano vabe naruei na be riano. Ana Pol jiri kiano m̄esi juo nene ba ban namoneano nalo na Tesalonaika ka verial ilirianiano vanlo. Naio berinavo Yesu mia rimei bereio, mia beamu bajago va nalo monoka rimei rivova laka yetano ka tuboiano na toro tai napano mia rimaluvo, napano siano “Toro na lakorov Tuboiano,” a naio mia rilikuei ka Yesu.

Pol berial meravo ber tomu nalo napano abuluku m̄esi nei monoka atu sikili ea kialo moneano, ver vaio p̄eli mia ajevio jaleleiano ve telabo, a ajog rivova laka. Mia naio berinavo monoka aimāu sikili tulaka ka ajevio. Vite nalo napano maka ajevio ea kialo meuliano, jibe napano naio bija tomu nalo na amimāu bija naio aju amilaio, a monoka ala ga imāuano novo nalo.

Torogio nalo na niosi nei

Iliano moti 1:1-2

Pol jaaro kalo bija naio miaia lo 1:3-12

Pol berloglog tomu nalo ka Yesu mia rimei bereio tumābe 2:1—17

Pol berlogloglo ka namoneano kiano bajago 3:1-15

Iliano maariano 3:16-18

Iliano na be moti

¹ Taara na namoneano nalo na karamādo Atua kiano a kiado Tubo Yesu Kristo, napano kumitua komeli na Tesalonaika, kumemi tolu Pol, Sailas a Timoti, kumemi numisaaro toru laka ka nuviviuo kamiu ea niosi nei. ² Tiniememiano a tumāroano na karamādo Atua kiano bija kiado Tubo Yesu Kristo to vija kamiu.

Pol jikar kiano vivitauiano bija volkouano ka ver sivaiano

³ Titai napano bo ka nuvila bogo nonovio, monoka nuver siva ka Atua ka kamiu nalo na kenememi bilbilu nalo. A vonganei, kumemi numisaaro toru ka nuvila tibe nei, bior kumemi numijog lilianiano nalo na kenemiu, aber kene-miu moneano binimei bavin laka bogo nonovio, a kamiu tomu nalo biniu aju tinielo jiilo bavin toru lie. ⁴ Nina bo laka, ana bogo na numitu numiselviv ea taara nalo dolu na Atua kiano namoneano, numitu numiaia kamiu toru banlo. Kumemi numitu nubisivisii banlo ka kumitu kubar bajago nalo na jikili na uolu nalo kialo, a kumitu kumidu ruru bogokouo tai na mila bulag kamiu laka, a kamiu kuvikulkul re, kenemiu moneano rijoru leleio re.

⁵ Bogo na kumitu jikili jibe na, ana numial ka bogo na Atua bijauia ga kamiu naio mimāuka memedu batitigio, bior mijikia ka kamiu kube tomu nalo napano maka kuvijikia kuvijoru. Vonganei, naio mijikia ruei ka kamiu kumitu kubar jogvaiano nalo bior kiano navenatuboiano, a

iorou, mia naio vititii kamiu ka kubare ka kuva joomo eaio.

⁶ Naio, bogo nonovio naio mimauka memedu ga, a mia naio rila meran vovaiano van nalo na aju amila bova ban kamiu. ⁷ Nalo amila kamiu kumitu kubar bogokouo laka, a mia naio rila ribisi, mia naio rijai kamiu yako, a rijai bunu kumemi ea vio nei napano kumemi bunu numitu nubinua saba tealo. Bogo na reial ka burumara sebi vilivili ea vio yauo, remijikia ka mila m̄arabo na Atua kiano ka riila Tubo Yesu taluvo ea tini-abene rimei ea yetemeriba, vija kiano nailiano nalo na jikili, ka mia naio rivuru bulag kito den jaleleano nalo na yetemeriba. ⁸ Naio riyotuba, mia naio tibure nalo na maka asidom ajikia Atua, maka asidom ajogkar Ioluano Vou na kiado Tubo Yesu kiano.

⁹ Kialo vironiano na mia nalo avario, mia nalo ava koviobo garuei, mia nalo atukovio kalo maka ajikia atu vija Tubo bogo tai ea vio novo napano kiano moroano mimaukanio bo jo ruei. ¹⁰ Ea bogoti napano mia naio rimaluvo, mia kiano tomu lu nalo aiaia naio ve toru laka, mia nalo na amonea naio aial naio tibe naio bo bo laka, a mia kamiu bunu vijalo, kuvitakisor naio. Kumijikia kuvila tibe na bior kumonea kenememi Ioluano nalo, mia nalo dolu napano na, mia maka ajikia atakisor naio leleio.

¹¹ Kumemi numitu numisidomii saba nalo na banbano-o, ana mila numisikili vatitigio bo ka nubolkouo bogo nonovio bior kamiu. Numitu nubika den kiado Atua ka ruijaja kamiu, kubare ka meuliano lu nei napano naio bio kamiu kanio. Nubolkouo ka kenemiu verkariano novo

nalo napano kumitu kumisidomii ka kuvitakio, bija im̄auano nalo na bo napano kenemiu viekouoiano mijikia rila, mia Atua rim̄au ea kiano sikiliano ka mia monoka avar m̄arati. ¹² Numitu nubolkouo jibe na ka kamiu kuviaia kiado Tubo Yesu siano rimei ve toru bure kamiu, a ka kuviluo lie vija kiano bajago nalo na bo. Ver kumijikia kuvila tibe na rivan rivano-o rive verare ka tiniememiano novo napano Atua kiado Tubo kiano, nina be Yesu Kristo, mia rivu mia rivu.

2

Toro va na, Uolu na tuboiano, mia rimei

¹ Kiniou nojidom neverii bereio Tubo kiano liliuiano bereio, bijao jum̄abe ka mia rivuru kito rotu vija naio. Banalo, ea vio nei, nojidom never tibe nei, ² mia niukniuku rivie re kamiu laka, kumerou re. Nemijikia ka iliano tai jo jeliviv ber tomu tai aju aberial ruei p̄eli aju amioliolu ka legiano na Tubo kiano liliuiano maluovo ruei, a nalo dolu aberverial aber kumemi naverloglogiano nalo naruei nuberrial tena ea kenememi niosi tai ruei. A kamiu kumonmonea re iliano nalo na, ³ kuvijamo kalo re ala sibilili kamiu tibe na.

Venia na nalo aju aber, maka jikia tibe na leleio, bior burum̄ara naili-dieiano van Atua monoka rimei maye beamu vo. Mia iorou kanio toro va na rivakovio nei, napano abio ka Uolu na Tuboiano, naio bunu monoka Riyotuba medave. ⁴ Toro na naio bova laka, naio jo mil die tenalo na

bo, a naio jo midu naio jo mave ka tenalo abiniu na Atua siano joalo bija tenalo lu dolu na tomu nalo ajovon vatitigio. Mia naio rila tibe na rivan rivano-o, naio ga takurano ridular naio bereio toa vio lu joomo ea Atua kunuano, naio riverial naio river naio be Atua ruei. Mia bogo na naio rila tibe na, nina bogo na naruei mia romijikia roytuba ea legiano na maaro.

⁵ Ver kumitu tiniemiumaio kia ga vo ka bogo na nojo bija kamiu, nojo neberial vite nei va miroano ban kamiu ruei. ⁶ A jakii venia na nebisivisii vonganei, kumijikia kuvitilubar ka toro na, kiano bogo memedu ka riyotuba jo, a nalo aju koko vio ka naio bior kiano bogo nene na makam vo.

⁷ Mia be iakurano ka Uolu na tuboiano na naio maka riyotuba vo, a kiano sikiliano jojomā mimāu lukuluku kiano bajago va nalo ea vio yetemeriba nei ruei. Naio maka rijikia riyotuba medave ea kiano sikiliano nonovio vo, ka Niununo Lu joko vio ka naio, a bogo na Niununo Lu taluvo bereio rivano, ⁸ mia naio tumolu vija kiano sikiliano nonovio. Mia naio rila mira rivan riva vaataro ka tovulio, a iorou Tubo Yesu mia rimaluvo, mia jegi na kiano iliano naio riyuvu lar toro va nei ve vaarakurano, mia mia-moiano na toru na binimei bija, rijilar toro nene riva kovio ea melijokouo.

⁹ Bogo napano Uolu na Tuboiano nene maluvo, mia naio rimāu vija Simāro kiano sikiliano, a mia naio rila vremesiano nalo vija tovo nalo vija vite nalo na iloiano, a abe sibiano nalo ga. ¹⁰ Mia

naio rila tibe na bior jidom rijukujuku tomu nalo nei kialo jidomiano, ka nalo avakovio. A mia naio rila bunu bajago va na ajikia avurudom kialo jidomiano ve dolu, bior nalo abe tomu na maka asidom Atua kiano ilirianiano, nalo maka asidomii leleio ka mia naio rijkia rivuru meul ealo.

¹¹ Ana bogo na Atua mial kialo jidomiano jikili jibe na, mia naio tuvanlo ga, mia naio mijamo ka ga burumara sibiano nalo ka tovulu kialo jidomiano tibe nei ga, mia amonea vatitig sibiano nalo na. ¹² Ana iorou, mia naio tigurelo memedu garuei, ber abe tomu na maka amonea kiano ilirianiano, mia venia na ajaaro kanio, naio be bajago va nalo namā aju amila ruei.

Kamiu kuvitu sikili vatitigio rivu bogo nonovio

¹³ Vite tai napano monoka nuvila bogo nonovio, kumemi monoka nuver siva ka Tubo Atua rivior kamiu kuviniu kuruuemem a kuviviniemem nalo, napano naio jidom kamiu toru laka. Jikar nua ruei, naio bijauia bulag kamiu ka mia kuve mārati moti ka kumonea kiano ilirianiano, a Niununo miñau ea kenemiu meuliano, kumei kumeravo ea mirano, ana mia naio rijkia rilarur kamiu.

¹⁴ Naio bio kamiu ea lilianiano vou na napano kumemi numidi binimei, bior ka naio jidom ka kamiu bunu kuviasol miamoian na toru ka ridular kiado Tubo Yesu Kristo siano mave. ¹⁵ Jibe na banalo, maka rivu ka kam tai rila luvuio. Monoka kuvitu sikili vatitig bogo nonovio, a monoka kuvokar vatitigio verloglogiano na nuberrial ban kamiu ruei ea kenememi iliano nalo p̄eli ea niosi nalo nei.

¹⁶ Karamādo Atua tiniene jii kito, kiano tiniememiano ka kito midular kiado jidomiano ea kiano verikariano tai na bo, ka kito rotu rivu vija naio bogo nonovio maka rijkia ribisi bogo tai. Ana nobolkouo ka naio, ka mia kenerinio, ki-adu Tubo Yesu Kristo, ¹⁷ naio tunukakar kenemu iviso, rila kamiu kuvisikili vatitigio rivu ea iliano nonovio nalo na bo a imāuano nonovio nalo na bo laka.

3

Pol bika ka abolkouo ka naio

¹ Kulou nalo, beamu ka navokar juluvati na kiaku iliano nojidom nevika den kamiu nonovio ka kamiu tiniemu bobogia re kumemi ea kene-miu volkouano nalo, ka nuvijikia nuvimāu sikili lie, ka Tubo kiano iliano rijkia rivanvano-o tavio soñeli ea vio nalo. Verver tibe na, mia tomu nalo bunu amijikia ajog kiano ilirianiano, amijikia adular siano, jibe na ga kamiu kumila bogo na naio miyotuba ea kamiu beamu nua. ² A bogo na kubolkouo, bo ka tiniemiumaio ka bunu ka maka tomu nonovio na amonea, a tomu va nalo tai na kialo jidomiano dolu, ana kubolkouo ka Atua tokovio vatitig ka kumemi ka nalo ajikia re atokol kumemi.

³ Remijikia ka remijikia ravarkar tiniedo ea Tubo bogo nonovio, ana be iakurano ñeli Parinio Toro Va na naio jidom rila venia ka kito, a nomonea ka Tubo mia rila kito resikili vatitigio rivu, mia vitikar kito rivu laka. ⁴ Be tinieku ka mia naio saaro ve toru ka rijai kamiu tibe na, bior tenalo na kumemi nuberrial ka kamiu, nomonea ka kamiu kumitu kumila ruei,

a nomonea ka mia kuvitu kuvila tulaka ea bogoti nalo na ju ka rimei. ⁵ Kamiu kumila jibe na bo laka, mia kiaku volkouano ka mia Kristo kiado Tubo tukamu ka kamiu riva rivokar na kenemiu jidomiano rimei rive tebieve riano tibe ka kiano, a na kenemiu iviso rivujo ea Atua kiano tinetiiano.

*Iliano na tivelinio na yoviano a bajago napano
aju kurano janea vio*

⁶ Banalo, ea Tubo Yesu Kristo siano nojidom neverial ka kamiu ka ver kuruado tai maka rimau vatitig ū peli naio maka takii verloglogiano nalo na kumemi numisian, bo ka kuvitu koalabo kija ka naio. Tomu na yoviano na jibe na, kamiu kuvan re vaataro kalo, ⁷ bior bogo na kumemi numitu iviso ka kamiu, maka numitu kurano tibe na. Kumemi nuberia mārabo na bo ka kamiu, a kumijikia vatitig ka bo ka kuvitakiio. ⁸ Bogo na verver numidu sinaniano tai, a kumemi nubul ga, bior napano numimāu legiano a bogiano ka nubar veru ve teliki ka nubul venia na numisidom. Kumemi numinonou jibe nei ka rila nuvila re buru imāuano van kamiu ka kuvitikar kumemi. ⁹ Peli memedu ga ka monoka kuvitikar kumemi ve teliki, a numisikili ka nuvitikar kumemi ga, ka nuverloglog kamiu ka bajago tai na bo nina kuvijikia kuvitakiio. ¹⁰ Bogo na numitu bija kamiu, kumijog numitu nuberia tenei ruei, jibe ka kenememi tuboiano tai, napano numisian bunu ban kamiu, ver toro na maka sidom rimau, mia naio maka rijikia sinano.

¹¹ Nemil jibe nei bior iliano telisu tai binimei bokar tiliniuku ber kam tealo maka ala titai leleio, aju kurano ga jibe na, mia aju amilkue laka ka tenalo na tomu dolu nalo aju amimaukanio. ¹² Kenememi iliano ban nalo na jibe na ban jibe na, ber kamiu maka bunu tena kuvitan ea vio tibe na, kuvilavon ka kuviturnaro ga ve telisu beamu, a kuvisikili ka kuvila imāuano kija vare ka kuvokar semiu sinaniano na kumisen ka bogoti bogo nonovio. ¹³ Ana iliano ban kamiu kuruememi nalo a kuviviniememi nalo abiniu, ver maka kito tai na river ka naio rijog tinieno māro ka imāuano novo nalo na ju ka roimaukanio.

¹⁴ Kumemi nuber saba nalo miroano ea niosi nei, ana ver toro tai maka tiniene saaro kanio, bo ka kuvitilubario toro na. Mia kuvitu re kuvila vonvon ka kuvimāu vija toro na beamu, ka rila naio rimou ve telisu, naio rivitilubar kiano beleiano. ¹⁵ A mia kuvila re titai vanio tibe kenemiu uolu tai, a kuvila bon naio tibe na ka naio rimei rive kuruemiu novo tai.

Iliano na maaro

¹⁶ Kiaku iliano na maaro, nobolkouo ka mia Tubo na tumāro rudu kiano tumāro to vija kamiu ea kenemiu mārabo nalo riviniu, nobolkouo ka naio rivija kamiu kuviniu bogo nonovio.

¹⁷ Vio nei telisu yetano nei mia keial ka kiniou ga nobivitauia iliano nalo ka jumāku. Nojidom ka nala tibe nei ea kiaku niosi nalo ka kuvitu kuvitilubar jumāku ka kiniou naruei nojuvan niosi nei bieu. Naio naruei kiaku vivitauiano jo, beriio:

¹⁸ Kiado Tubo Yesu Kristo kiano tiniememiano jo bija kamiu nonovio.

2 Tesalonaika 3:18

x

2 Tesalonaika 3:18

Kiniou, Pol.

**Verikariano Vou Na Baki
The New Testament in the Baki language of Epi,
Vanuatu**
**Le Nouveau Testament en Baki langue de l'île d'Épi
au Vanuatu — Niutestamen long Baki lanwis, blong
Epi Aelan, Vanuatu**

copyright © 2016 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Baki

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures. Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2022-03-11

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files dated 31 Aug 2023

f1528695-aae7-544e-aadd-9084a3830ae4